

החלטת ועדת האתיקה
בעניין קובלנה של חה"כ אחמד טיבי נגד השר אביגדור ליברמן
מיום א' בסיון התשע"ב - 22 במאי 2012

הקובלנה

1. חה"כ אחמד טיבי, יושב ראש ועדת החקירה הפרלמנטרית בעניין העסקת עובדים ערבים בשירות הציבורי, הגיש קובלנה לוועדת האתיקה נגד השר אביגדור ליברמן בטענה כי ביום 16.2.2012, במהלך סיור של סיעת ישראל ביתנו, אמר השר ליברמן כי הורה לשרי המפלגה להחרים את ועדת החקירה הפרלמנטרית.

חה"כ טיבי צירף לקובלנה ידיעה בנושא זה מעיתון הארץ, שבה צוטט השר ליברמן אומר את הדברים הבאים: "ביקשתי מכל השרים להפסיק לשתף פעולה עם הוועדה הפרלמנטרית של אחמד טיבי, גם ביקשתי שכל שר ינחה את החברות שכפופות למשרדו לא להשתתף ולהתעלם ממנה". לפי הקובלנה והכתבה, השר ליברמן הסביר את הדברים בטענה "שטיבי שותק לנוכח השמדת העם בסוריה...".

חה"כ טיבי ציין כי השר ליברמן אף הוציא הודעה לתקשורת ברוח הדברים שאמר, וזאת למרות שמדובר בהפרה של חוק-יסוד: הכנסת המחייב את השרים ואת הכפופים להם להופיע בפני ועדת החקירה.

התגובה לקובלנה

2. השר ליברמן ביקש לדחות את טענותיו של חה"כ טיבי וטען כי אין בהן ממש.

לדבריו, חה"כ טיבי ביזה לאחרונה את הכנסת ואת ועדת האתיקה לאחר שביום 17.1.2012 תקף את ועדת האתיקה במליאת הכנסת, וכעת הוא משתמש בוועדת האתיקה "כדי לפגוע באחרים וכדי להציל את הוועדה המיותרת בראשה הוא עומד".

עוד ציין השר ליברמן כי חה"כ טיבי מודע לכך שחברי כנסת רבים חתמו על מכתב ביוזמתו של יו"ר סיעת ישראל ביתנו ליו"ר הכנסת, הקורא לפזר את ועדת החקירה. באותו מכתב נאמר כי "חה"כ טיבי לא רק שלא ביצע את חובתו הפרלמנטרית ולא סיים את ביצוע החקירה, אלא שהפך את הוועדה לפרה חולבת לטובת הצרכים הפוליטיים הצרים שלו ולבמה של הסתה והתרסה כנגד מדינת ישראל".

השר ליברמן טען כי קובלנתו של חה"כ טיבי "היא פוליטית ומתריסה ומטרתה למנוע את הדרישה לפרק את הוועדה הכושלת בראשה הוא עומד זמן רב מדי".

3. ועדת האתיקה אינה מרבה לעסוק בקובלנות נגד שרים. יחד עם זאת, חוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, שמכוחו היא פועלת, חל גם על השרים, לרבות אלה שאינם חברי הכנסת, ולפיכך הוועדה מוסמכת לקבל החלטות גם בעניינם של השרים, בוודאי כאשר מדובר, כמו במקרה זה, בנושא הקשור לפעילותם הפרלמנטרית או לקשר שלהם עם הכנסת.

4. חוק-יסוד: הכנסת, חוק-יסוד: הממשלה ותקנון הכנסת מעגנים את חובתה של הממשלה לשתף פעולה עם ועדות הכנסת, להתייצב בפניהן ולמסור להן מידע. כך למשל, קובע סעיף 42(ג) לחוק-יסוד: הממשלה כי "הכנסת, וכל ועדה מוועדותיה, במסגרת מילוי תפקידיה, רשאיות לחייב שר להופיע בפניהן". הוראות דומות קיימות לגבי עובדי המדינה ועובדי תאגידים סטטוטוריים וחברות ממשלתיות.

כאשר הקימה הכנסת את ועדת החקירה הפרלמנטרית בנושא העסקת עובדים ערבים בשירות הציבורי היא קבעה כי לוועדת החקירה יהיו הסמכויות הנתונות לוועדות הקבועות בענייני זימון וקבלת מידע.

לפיכך, קיימת חובה על כל שרי הממשלה והעובדים הכפופים להם לשתף פעולה עם ועדת החקירה הפרלמנטרית במסגרת תפקידיה, ולהתייצב בפניה, לפי הכללים המקובלים בוועדות הכנסת.

5. לאור זאת, מעבר להפרת ההוראות בחוקי היסוד הנ"ל, ועדת האתיקה סבורה כי יש בדברי השר ליברמן פגיעה בכבוד הכנסת ובכבוד חבריה, ולכן גם הפרה של כללי האתיקה.

הוועדה מחליטה **להטיל על השר אביגדור ליברמן נזיפה חמורה**, וקובעת כי חלה חובה על השר ליברמן ועל שרי ישראל ביתנו לשתף פעולה עם ועדות הכנסת, לרבות ועדת החקירה הפרלמנטרית בנושא העסקת עובדים ערבים בשירות הציבורי.

ההחלטה תונח על שולחן הכנסת.